

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA

z dnia 2023 r.

**w sprawie Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową „Ty decydujesz”
na lata 2023 - 2026**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572 i 1463), art. 12 pkt 11 i art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 oraz z 2023 r. poz. 572) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535) Rada Miejska Wrocławia uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową „Ty decydujesz” na lata 2023 - 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr LXIV/1673/23 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Ty decydujesz” na 2023 rok (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia z 2023 r. poz. 17).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Wrocławia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wrocławia

Załącznik

do uchwały nr

Rady Miejskiej Wrocławia

z dnia.....2023 r.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

„Ty decydujesz” na lata 2023 – 2026

Spis treści:	Strona:
I. Wprowadzenie	4
II. Cele programu	4
III. Założenia programu	4
IV. Forma i czas realizacji programu	5
V. Odbiorcy i sposób naboru uczestników	5
VI. Zasady uczestnictwa i kryteria ukończenia programu	6
VII. Metody pracy	6
VIII. Tematy spotkań grupowych do Modułu I	7
IX. Tematy spotkań grupowych do Modułu II	8
X. Przewidywane efekty	10
XI. Dokumentacja grupy	11
XII. Ewaluacja programu	11
XIII. Realizatorzy programu	11
XIV. Źródła finansowania	11

I. WPROWADZENIE

Zastanawiając się, dlaczego postępujemy w sposób przemocowy warto odwołać się do Philipa Zimbardo. Twierdzi on, że wszyscy jesteśmy zdolni do zła, w zależności od okoliczności, w których się znaleźliśmy. „Ludzi w różnym czasie – pisze Philip Zimbardo – mogą posiadać pewne konkretne cechy (takie jak inteligencja, duma, uczciwość lub niegodziwość) w większym lub mniejszym stopniu. Cechy te mogą zostać zmienione, skłaniając się ku dobrej lub złej stronie natury ludzkiej”¹. W konkluzji autor ten podaje, że „(...) możemy nauczyć się być dobrymi lub złymi, niezależnie od naszego dziedzictwa genetycznego, osobowości czy genealogii”².

Program „Ty decydujesz” akcentuje dwa główne założenia. Po pierwsze, osobą stosującą przemoc może być każdy człowiek, nie tylko zły, jak przywykliśmy sądzić, ale również dobry. Skoro tak, to nikt z nas nie jest wolny od niebezpieczeństwa stosowania zachowań przemocowych. Widać to wyraźniej, kiedy przyjmiemy definicję przemocy, którą zaproponował Mahatma Gandhi stwierdzając, że „Każda próba narzucenia własnej woli komuś innemu jest przemocą”.

Po drugie, zachowania przemocowe są wyuczone, co oznacza, że uczyliśmy się ich, w dużej mierze w toku socjalizacji pierwotnej. Jednocześnie możemy się ich także oduczyć, czemu służy niniejszy program.

II. CELE PROGRAMU

Program „Ty decydujesz” skierowany jest do osób stosujących przemoc domową i ma na celu:

1. Powstrzymanie Uczestników programu przed dalszym stosowaniem przemocy domowej,
2. Rozwijanie u Uczestników programu samokontroli własnych zachowań,
3. Zrozumienie przez Uczestników zjawiska przemocy domowej i uznanie swojej odpowiedzialności za jej stosowanie,
4. Uzyskanie oraz poszerzenie przez Uczestników programu wiedzy na temat etiologii przemocy domowej,
5. Nabycie przez Uczestników programu umiejętności komunikowania się i rozwiązywania problemów w rodzinie bez stosowania zachowań przemocowych,
6. Rozwijanie przez uczestników programu umiejętności wychowywania dzieci bez stosowania przemocy,
7. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program niniejszy ma charakter dwumodułowy. Moduł I skierowany jest do osób dorosłych stosujących przemoc wobec innych dorosłych członków rodziny. Moduł II adresowany jest do rodziców stosujących przemoc w wychowaniu małoletnich dzieci. W programie wyodrębniono moduł skierowany do rodziców przyjmując, że dzieci stanowią szczególną grupę osób doświadczających przemocy. W związku z powyższym uznano, że korygowanie zachowań przemocowych rodziców wymaga szerszego poznania zagadnień z psychologii rozwojowej oraz wychowawczej.

¹ Philip Zimbardo, *Efekt Lucyfera*, przekład A. Cybulko, J. Kowalczyńska, J. Radzicki, M. Zieliński, PWN, Warszawa 2012, s. 29.

² Tamże.

Program ma charakter integrujący różne podejścia teoretyczne, ze szczególnym uwzględnieniem Modelu Duluth, podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach (TSR), terapii poznawczo-behawioralnej, dialogu motywującego, systemowej strukturalnej terapii rodzin, systemowej strategicznej terapii rodzin, porozumienia bez przemocy oraz elementów warsztatu kompetencji wychowawczych.

IV. FORMA I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany jest przez dziesięć miesięcy od lutego do grudnia danego roku. W okresie od lutego do czerwca realizowany jest Moduł I „Mogę inaczej”, natomiast w okresie od sierpnia do grudnia Moduł II „(Nie) wychowuję, bo kocham”. Istnieje możliwość uczestnictwa w obydwu modułach. Decyzję o zakwalifikowaniu do określonego modułu podejmuje prowadzący podczas konsultacji indywidualnej z osobą zamierzającą wziąć udział w programie.

W ramach każdego modułu przewidziano 20 spotkań grupowych w wymiarze 3 godzin zegarowych (średnio raz w tygodniu) oraz 15 spotkań indywidualnych w wymiarze po 1 godzinie dla każdego Uczestnika programu. Konsultacje indywidualne poprzedzają zajęcia grupowe. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy dana osoba zamierza dołączyć do programu w trakcie jego trwania. Wówczas spotkanie indywidualne odbywa się niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia. Dołączenie do programu możliwe jest najpóźniej w drugim bloku tematycznym.

Zajęcia indywidualne mają charakter konsultacji, podczas których Uczestnik zostanie zapoznany z przebiegiem programu oraz jego celami. W trakcie konsultacji indywidualnych Prowadzący dokona wstępnego zapoznania się z sytuacją rodzinną osoby zgłaszającej się do programu i na podstawie przeprowadzonej rozmowy rozpozna specyfikę stosowanej przemocy oraz dokona kwalifikacji do programu. Spotkanie indywidualne służy także zapoznaniu Uczestnika z przebiegiem oraz celami programu.

V. ODBIORCY I SPOSÓB NABORU UCZESTNIKÓW

Uczestnikami Programu „Ty decydujesz” mogą być osoby kierowane przez Sąd, Policję, Zespół Interdyscyplinarny, Grupy robocze, kuratorów, pracowników socjalnych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, asystentów rodziny, pedagogów i psychologów szkolnych oraz instytucje pozarządowe, w tym Kościoły i związki wyznaniowe, które zdiagnozują daną osobę jako stosującą przemoc domową. Uczestnikami programu mogą zostać również osoby, które same zdecydowały się wziąć w nim udział. Aby rozpocząć udział w programie nie jest wymagana żadna forma skierowania. Jedynym warunkiem udziału w programie jest przyznanie się danej osoby do stosowania przemocy domowej.

Do programu nie zostaną przyjęte osoby z zaburzeniami psychicznymi i/lub neurologicznymi bez odpowiednich zaświadczeń od lekarza psychiatry i/lub neurologa o braku przeciwwskazań do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową. W programie nie mogą uczestniczyć również osoby uzależnione od środków psychoaktywnych jeśli nie przeszły podstawowego leczenia odwykowego. Istnieje możliwość przyjęcia osoby uzależnionej w trakcie leczenia, jeśli posiada ona zgodę na uczestnictwo w programie od terapeuty uzależnień. Uczestnikami programu mogą być również mieszkańcy innych powiatów.

VI. ZASADY UCZESTNICTWA I KRYTERIA UKOŃCZENIA PROGRAMU

Kwalifikacja do udziału w programie odbywa się po indywidualnej konsultacji z prowadzącym i podpisaniu regulaminu uczestnictwa w programie.

Ukończenie programu możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu obecności we wszystkich 20 spotkaniach grupowych oraz zatwierdzeniu przez wszystkich pozostałych Uczestników i Prowadzących planów bezpieczeństwa oraz systematyczne realizowanie zadań wyznaczonych przez trenerów, tj. uzupełnianie kwestionariusza kontrolowania zachowań przemocowych i aktywne omawianie go podczas zajęć, a także wypracowanie i stosowanie metody zwanej przerwą na ochłonięcie, która oznacza wskazanie, innych niż stosowanie przemocy, sposobów rozładowania napięcia, które nie krzywdzą drugiej osoby i aktywne omawianie ich podczas zajęć. Istnieje możliwość dwóch nieobecności spowodowanej chorobą Uczestnika, przy czym nieobecność ta musi być usprawiedliwiona stosownym zaświadczeniem lekarskim. Brak wspomnianego zaświadczenia skutkować będzie utratą przez Uczestnika programu statusu osoby, która ukończyła program. Uczestnik utraci status osoby, która ukończyła program także wówczas, gdy jego plan bezpieczeństwa (narzędzie umożliwiające rozpoznanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe, którego celem jest zapobieganie użycia siły i przemocy) nie zostanie zatwierdzony przez wszystkich pozostałych Uczestników i przez Prowadzących. W takiej sytuacji Uczestnik ma prawo kontynuowania udziału w programie, jednak bez możliwości jego ukończenia. W celu uzyskania statusu osoby, która ukończyła program, Uczestnik musi wziąć udział w jego kolejnej edycji.

Osoby stosujące przemoc domową skierowane do programu korekcyjno-edukacyjnego „Ty decydujesz” przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej otrzymają stosowne pouczenia i zaświadczenia określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

Prowadzący zastrzegają sobie możliwość odmówienia Uczestnikowi dalszego udziału w programie, jeśli w czasie jego trwania zaobserwuje się u Uczestnika zaburzenia psychiczne. Uczestnik zostanie wykreślony z programu, jeżeli złamie zapisy regulaminu uczestnictwa i/lub kontraktu udziału w zajęciach grupowych.

VII. METODY PRACY

- Technika dzielenia się z innymi swoimi doświadczeniami na początku i na końcu zajęć,
- Burza mózgów,
- Socjodrama,
- Rozmowa, dyskusja,
- Mini wykład,
- Praca w podgrupach (praca warsztatowa),
- Projekcje filmów (praca na przykładach),
- Zadania domowe.

VIII. TEMATY SPOTKAŃ GRUPOWYCH DO MODUŁU I.

1. *Poznajmy się.* W trakcie spotkania nastąpi zapoznanie się Prowadzących i Uczestników programu, zawarcie kontraktu grupowego, omówienie celów i założeń programu oraz jego tematów.
2. *Przemoc, co to takiego?* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają rodzaje, formy i skutki przemocy. Omówiony zostanie cykl przemocy. Prowadzący zapoznają Uczestników z zachowaniami bez przemocy.
3. *Spoleczno-kulturowe uwarunkowania przemocy domowej.* W trakcie spotkania omówione zostaną mity i stereotypy dotyczące zjawiska przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem stereotypów dotyczących płci, relacji między kobietami a mężczyznami oraz rodzicami a dziećmi.
4. *Władza i kontrola w relacjach międzyludzkich.* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają mechanizmy zaprzeczania i iluzji wykorzystywane przez osoby stosujące przemoc domową. Prowadzący przedstawią Uczestnikom podstawy teorii atrybucji.
5. *Kwestionariusz kontrolowania jako narzędzie analizy własnych zachowań przemocowych.* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają kwestionariusz kontrolowania służący do analizy podejmowanych przez nich zachowań przemocowych. Podczas tej sesji Uczestnicy nauczą się wypełniać kwestionariusz kontrolowania, który będzie im towarzyszył do końca udziału w programie. Kwestionariusze kontrolowania Uczestnicy będą wypełniać w domu, pomiędzy sesjami, natomiast w trakcie kolejnych sesji będą je omawiać.
6. *Uczucia i emocje.* Podczas tej sesji Uczestnicy uzyskają wiedzę na temat uczuć i emocji oraz ich roli w życiu człowieka. Nauczą się również sposobów konstruktywnego ich wyrażania. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
7. *Uzależnienia a przemoc.* Podczas tej sesji Uczestnicy poznają podstawowe symptomy uzależnień. Prowadzący zwrócą uwagę Uczestnikom na to, że uzależnienie nie stanowi przyczyny stosowania przemocy domowej. Uczestnicy zostaną też uświadomieni, że uzależnienie nie może być traktowane jako wytłumaczenie przyczyn stosowania przemocy domowej. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
8. *Odpowiedzialność i wina w przemocy domowej.* W tej sesji Uczestnicy zostaną uświadomieni, że osoba doznająca przemocy domowej nie jest jej winna, ani za nią odpowiedzialna. Prowadzący uświadomią Uczestników, że za przemoc domową odpowiedzialna jest wyłącznie osoba ją stosująca. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
9. *Porozumienie bez przemocy.* W trakcie tej sesji Uczestnicy nauczą się rozpoznawania i konstruktywnego wyrażania uczuć i komunikowania swoich potrzeb. Nabędą też umiejętność empatycznego słuchania innych i reagowania z szacunkiem na ich potrzeby. Uczestnicy poznają metodę unikania agresywnego zachowania „Przerwę na ochłonięcie”. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
10. *Przemoc seksualna jako szczególna forma przemocy domowej.* W trakcie tej sesji Uczestnicy poznają, czym jest przemoc seksualna. Prowadzący uświadomią Uczestników, że również w rodzinie może mieć miejsce gwałt. Omówiona zostanie także przemoc seksualna wobec dzieci.

Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

11. *Genogram jako narzędzie poznania siebie i rodziny.* W tej sesji Uczestnicy będą mogli sporządzić swój genogram, czyli mapę rodziny ukazującą relacje i powiązania między członkami rodziny Uczestnika. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.
12. *Oczekiwania wobec siebie i innych jako źródło frustracji i/lub zadowolenia.* W tej sesji Uczestnicy nauczą się stawiać realne wymagania sobie i innym. Posiądą też wiedzę na temat konsekwencji stawiania sobie i innym zbyt wysokich wymagań. Prowadzący zwróci Uczestnikom uwagę na zniekształcenia myślenia, które często stają się powodem frustracji i złości. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.
13. *Stres i jak z nim sobie radzić?* W tej sesji Uczestnicy poznają zagadnienia związane ze stresem i naberą umiejętności radzenia sobie z nim. Prowadzący uwrażliwi Uczestników na pozytywny aspekt stresu. Uczestnicy poznają „Plan bezpieczeństwa dla osób stosujących przemoc domową”. Prowadzący nauczy Uczestników sposobu radzenia sobie z chęcią stosowania przemocy.
14. *Osoby z niepełnosprawnością i starsze w moim życiu.* W tej sesji Uczestnicy naberą umiejętności na temat trudności w komunikacji z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi. Prowadzący zwróci Uczestnikom uwagę na potrzebę traktowania osób starszych i z niepełnosprawnościami z należnym im szacunkiem i wyrozumiałością. Uczestnicy będą tworzyć swoje plany bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.
15. *Przemoc domowa a prawo.* W tej sesji Uczestnicy poznają regulacje prawne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. W dalszym ciągu będą tworzyć swoje plany bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

Sesje od 16 do 19 przeznaczone będą na tworzenie i omawianie przez Uczestników swoich planów bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

IX. TEMATY SPOTKAŃ GRUPOWYCH DO MODUŁU II.

1. *Poznajmy się.* W trakcie spotkania nastąpi zapoznanie się Prowadzących i Uczestników programu, zawarcie kontraktu grupowego, omówienie celów i założeń programu oraz jego tematów.
2. *Przemoc, co to takiego?* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają rodzaje, formy i skutki przemocy ze szczególnym uwzględnieniem zaniedbania wobec dziecka. Omówiony zostanie cykl przemocy. Prowadzący zapozna Uczestników z zachowaniami bez przemocy.
3. *Spoleczno-kulturowe uwarunkowania przemocy w wychowaniu.* W trakcie spotkania omówione zostaną mity i stereotypy dotyczące zjawiska przemocy wobec dziecka ze szczególnym uwzględnieniem

stereotypów dotyczących relacji między rodzicami a dziećmi. Prowadzący przedstawią Uczestnikom różne koncepcje wychowania.

4. *Władza i kontrola w wychowaniu.* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają mechanizmy zaprzeczania i iluzji wykorzystywane przez rodziców stosujących przemoc wobec dzieci. Prowadzący przedstawią Uczestnikom podstawy teorii atrybucji. Uczestnicy poznają różnicę między władzą a pieczę nad dzieckiem. Uczestnicy poznają konsekwencje stosowania nagród i kar w wychowaniu.
5. *Kwestionariusz kontrolowania jako narzędzie analizy własnych zachowań przemocowych.* W trakcie spotkania Uczestnicy poznają kwestionariusz kontrolowania służący do analizy podejmowanych przez nich zachowań przemocowych. Podczas tej sesji Uczestnicy nauczą się wypełniać kwestionariusz kontrolowania, który będzie im towarzyszył do końca udziału w programie. Kwestionariusze kontrolowania Uczestnicy będą wypełniać w domu, pomiędzy sesjami, natomiast w trakcie kolejnych sesji będą je omawiać.
6. *Uczucia i emocje.* Podczas tej sesji Uczestnicy uzyskają wiedzę na temat uczuć i emocji oraz ich roli w życiu człowieka. Nauczą się również sposobów konstruktywnego ich wyrażania. Prowadzący zwrócą uwagę Uczestnikom na sposób doświadczania uczuć i emocji przez dzieci. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
7. *Uzależnienia a przemoc.* Podczas tej sesji Uczestnicy poznają podstawowe symptomy uzależnień. Prowadzący zwrócą uwagę Uczestnikom na to, że uzależnienie nie stanowi przyczyny stosowania przemocy domowej. Uczestnicy zostaną też uświadomieni, że uzależnienie nie może być traktowane jako wytłumaczenie przyczyn stosowania przemocy domowej. Uczestnicy poznają również role przyjmowane przez dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
8. *Odpowiedzialność i wina w przemocy domowej.* W tej sesji Uczestnicy zostaną uświadomieni, że dziecko nie jest winne tego, że rodzic stosuje wobec niego przemoc. Prowadzący uświadomią Uczestników, że za przemoc domową odpowiedzialna jest wyłącznie osoba ją stosująca. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
9. *Porozumienie bez przemocy.* W trakcie tej sesji Uczestnicy nauczą się rozpoznawania i konstruktywnego wyrażania uczuć i komunikowania swoich potrzeb. Nabędą też umiejętność empatycznego słuchania dzieci i reagowania z szacunkiem na ich potrzeby. Prowadzący zapoznają Uczestników z „Kręgiem ufności” oraz stylami przywiązania. Uczestnicy poznają metodę unikania agresywnego zachowania „Przerwę na ochłonięcie”. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania.
10. *Przemoc seksualna jako szczególna forma przemocy wobec dziecka.* W trakcie tej sesji Uczestnicy poznają, czym jest przemoc seksualna wobec dziecka. Prowadzący uświadomią Uczestnikom szkody ponoszone przez dzieci będące osobami doznającymi przemocy seksualnej. Prowadzący zwrócą uwagę Uczestnikom na niebezpieczeństwo stosowania przemocy seksualnej wobec dzieci przez tzw. „przyjaciół rodziny”. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

11. *Genogram jako narzędzie poznania siebie i rodziny.* W tej sesji Uczestnicy będą mogli sporządzić swój genogram, czyli mapę rodziny ukazującą relacje i powiązania między członkami rodziny Uczestnika ze szczególnym uwzględnieniem miejsca dziecka w systemie rodzinnym.
12. *Oczekiwania wobec siebie i innych jako źródło frustracji i/lub zadowolenia.* W tej sesji Uczestnicy nauczą się stawiać realne wymagania sobie i dzieciom. Posiądą też wiedzę na temat konsekwencji stawiania sobie i dzieciom zbyt wysokich wymagań. Prowadzący zwróci Uczestnikom uwagę na zniekształcenia myślenia, które często stają się powodem frustracji i złości. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.
13. *Stres i jak z nim sobie radzić?* W tej sesji Uczestnicy poznają zagadnienia związane ze stresem i nabędą umiejętności radzenia sobie z nim. Prowadzący uwrażliwi Uczestników na pozytywny aspekt stresu. Uczestnicy zostaną uświadomieni, że stres jest reakcją organizmu doświadczaną także przez dzieci. Prowadzący zwróci uwagę uczestnikom, że sposób reagowania przez dzieci na sytuacje stresowe uzależniony jest od wieku i poziomu rozwoju psychoemocjonalnego i społecznego dziecka. Uczestnicy poznają „Plan bezpieczeństwa dla osób stosujących przemoc domową”. Prowadzący nauczy Uczestników sposobu radzenia sobie z chęcią stosowania przemocy.
14. *Dziecko z niepełnosprawnością w moim życiu.* W tej sesji Uczestnicy nabędą umiejętności na temat trudności w komunikacji z dziećmi z niepełnosprawnością. Prowadzący zwróci Uczestnikom uwagę na potrzebę traktowania dzieci z niepełnosprawnościami z należnym im szacunkiem i wyrozumiałością. Uczestnicy będą tworzyć swoje plany bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.
15. *Przemoc wobec dziecka a prawo.* W tej sesji Uczestnicy poznają regulacje prawne dotyczące przeciwdziałania przemocy wobec dziecka. W dalszym ciągu będą tworzyć swoje plany bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

Sesje od 16 do 19 przeznaczone będą na tworzenie i omawianie przez Uczestników swoich planów bezpieczeństwa. Kontynuowana będzie również analiza kwestionariusza kontrolowania i omawiana zastosowana przez Uczestników „Przerwa na ochłonięcie”.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Dzięki udziałowi w programie Uczestnicy nauczą się powstrzymywać przed dalszym stosowaniem przemocy i nabędą umiejętności samokontroli własnych zachowań. Uczestnicy poszerzą swoją wiedzę na temat zjawiska przemocy domowej oraz odpowiedzialności za przemoc osoby, która ją stosuje. Kończąc udział w programie Uczestnicy nabędą umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i komunikowania się bez przemocy.

Biorąc udział w module II Uczestnicy nabędą umiejętności wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.

Efekty uzyskane przez Uczestników programu będą monitorowane przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej i Zespół Interdyscyplinarny w toku trwania procedury „Niebieskie Karty” oraz przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

XI. DOKUMENTACJA GRUPY

Każda sesja grupowa dokumentowana będzie poprzez wypełnienie przez Prowadzącego formularza zawierającego:

- datę spotkania,
- temat spotkania oraz krótki opis jego przebiegu,
- listę obecności,
- podpisy Prowadzących.

Sesje indywidualne będą dokumentowane w postaci notatek z konsultacji uwzględniającej tematykę spotkań wraz z opisem indywidualnej pracy. Celem sesji indywidualnej jest zdiagnozowanie sytuacji osoby zgłaszającej gotowość udziału w programie oraz przygotowanie jej do pracy z grupie.

XII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu przeprowadzona zostanie poprzez wypełnienie przez Uczestników kwestionariuszy ankiet. Analiza odpowiedzi Uczestników pozwoli Prowadzącym na dokonanie niezbędnych zmian celem udoskonalenia programu.

XIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową „Ty decydujesz” na lata 2023 - 2026 będzie realizowany przez przeszkolonych w tym zakresie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

XIV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową „Ty decydujesz” odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Wrocław, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym dotacji z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.